Verslag werkgroep kwetsbare ouderen

Kracht van West
8 oktober 2026

Workshopsleiders:
Rikke Komen – coördinator Stichting Mantelzorg en Dementie
Hajar Fikri – Combiwel - maatschappelijk dienstverlener collectief specialisatie mantelzorg

Aanwezig
Evelien Koopmans Buurtkamer Gulden Winckel
Karin van Bulderen Combiwel Langer Thuiscoach in de Langer Thuisflat Koperen Knoop
Coraline Gerritsen Combiwel buurtwerker en Welzijn op Recept-coach
Rense Hermans adviseur sociale basis Gemeente Amsterdam – Stadsdeel West
Frank Alexander Buurtkamer Corantijn
Paula Papa Meer Bewegen Voor Ouderen – Team Sportservice Amsterdam
Coos Hoebe De Hudsonhof
Djuna Farjon coördinator Stichting Kerk & Buurt
Mariska Affink Buurtteam Amsterdam West
Esther Blommestijn projectleider Zorgzame buurten Gemeente Amsterdam - Stadsdeel West
Maya van de Ven buurtwerker Oud-West Combiwel
Sandrine Lang Stichting Dance Connects
Rim Voorhaar buurtwerker Bos en Lommer

Deze werkgroep gaat over kwetsbare ouderen in Amsterdam West en hoe we samen kunnen zorgen dat zij zo lang mogelijk gezond, veilig en vitaal mogelijk in hun eigen huis kunnen blijven wonen.

Dit doen we aan de hand van een casus. Deze casus is fictief, maar opgebouwd uit elementen van verschillende casussen die wel uit de recente praktijk komen.

De casus: Een weduwe van 71 jaar en Turkse komaf, woont alleen op de derde verdieping, en spreekt gebrekkig Nederlands. Ze heeft geen goede band met kinderen,

die ook ver weg wonen. Verder zijn er geen naasten die voor haar zorgen. Ze lijkt enigszins verward en/of vergeetachtig. Wil niet naar huisarts en is terughoudend m.b.t. andere ondersteuning. Gaat soms wel naar het buurthuis, waar haar gedrag regelmatig tot onrust leidt. Mevrouw is thuis een keer onwel geworden. De politie moest daarom haar deur forceren. Drie weken later is de deur nog steeds niet gerepareerd en kan niet afgesloten worden. Er is sindsdien geen opvolging of ondersteuning op gang gekomen. Hier is een buurtwerker achter gekomen die, uit persoonlijke interesse, toevallig een keer langs ging bij mevrouw en haar in bed aantrof met de deur open.

We delen om de beurt wat we vanuit ons werk bij zouden kunnen dragen aan het doel. Daarnaast delen we welke knelpunten we zien vanuit ieders werkperspectief.

Knelpunten werden gezien:

- Er is veel maatwerk nodig, aanbieders van specifieke inhoud in de sociale basis hebben daar geen mensen voor.
- Er is veel aanbod, maar er lijkt niet direct één spin in dit web, één coördinerend aanspreekpunt. Een professionals die een vertrouwd gezicht kan worden, het eerste contact bij mevrouw thuis legt en daarna alles samenbrengt.
- Bewoners in moeilijke situaties zoals dit, komen op allerlei verschillende manier bovendrijven bij professionals. Soms bij meldpunten, soms via een huisarts of een buurtkamer. Er is dus niet één vaste route, een verzamelpunt waar iedereen dezelfde informatie en bevoegdheden heeft. Er is dus niet één makkelijke oplossing.
- Hoe kan consistentie ontstaan rond de basisbehoeftes van mevrouw? Eten, persoonlijke verzorging maar ook het repareren van de deur?
- Privacy-restricties: vaak zijn professionals van welzijnsorganisaties het vertrouwde gezicht voor bewoners en een belangrijke brug of spil in het web voor de hulpcoördinatie. Vaak kunnen zij weinig doen, omdat ze niet met huisartsen of Buurtteam kunnen samenwerken omdat deze geen informatie mogen delen. Ook geen informatie over welke overige hulp of instanties die bij de persoon betrokken zijn.

Buurtwerk:
Maya is buurtwerker in Oud-West en werkt veel in Huis van de Buurt de Klinker, waar ze ook goed samenwerkt met het Buurtteam. Ze zou eerst de situatie met Buurtteam bespreken om te kijken wat zij kunnen doen. Daarna zou Maya overleggen met de Turkse vrouwengroep in de Klinker of mevrouw een keer kan aansluiten en de eerste keer met haar meegaan. Als mevrouw dat wil. Rim is buurtwerker in Bos en Lommer en zou iemand van een Turkse stichting meevragen naar de vrouw

Dance Connects:

Dance Connects geeft danslessen voor Amsterdammers vanaf 50 jaar op 80 locaties verspreid over heel Amsterdam. Er zijn meerdere groepen met vrouwen van Turkse afkomst, dat zou qua taal een goede match zijn. Tussen de deelnemers ontstaat er buiten de lessen meestal ook contact, er ontstaat meestal een sociale cirkel waarbinnen men ook voor elkaar zorgt. Dance Connects organiseert ontmoetingsmomenten actief om lessen heen. Ook kunnen zij contact hebben met aanvullend vervoer om mevrouw naar de les te brengen en kunnen ze signalen uitwisselen met het Buurtteam. Alle dansleraren zijn getraind en gewend om goed met verstorend gedrag om te gaan.

Buurtkamers Corantijn, ouderencentrum Hudsonhof, Buurtkamer Gulden Winckel
Bij de buurtkamers en het ouderencentrum werken geen professionals, dus zij geven geen een-op-een begeleiding en waken er ook voor om die rol in te nemen als vrijwilligers. Er komen wel veel ouderen bij de buurtkamers, mevrouw is welkom en de vrijwilligers kunnen wel doorverwijzen als het nodig is. Bijvoorbeeld naar W in de Wijk of het Buurtteam. Ook omgaan met eventueel lastig gedrag is voor veel vrijwilligers eigenlijk niet goed te begeleiden. Eén vrijwilliger zou wel de neiging hebben om tóch nog een keer contact met de kinderen op te nemen. Soms helpt het als een verzoek niet uit de professionele hoek komt. In de Hudsonhof komt een Turkse vrouwengroep samen, waar mevrouw bij zou passen. Zij is daar van harte welkom.

Meer Bewegen Voor Ouderen (MBVO, sinds een jaar onderdeel van Team Sportservice Amsterdam)
Er is veel beweegaanbod door heel West voor ouderen via MBVO. Bij veel van de groepslessen gaan deelnemers ook sociaal met elkaar om na de les. Er zijn alleen geen groepen gericht op specifieke behoeftes. Ook is de praktijk van het omgaan met verward/vergeetachtig gedrag niet direct herkenbaar als signaal vanuit de groepsleiders. Wel zou het aanbod daarmee in de toekomst eventueel uitgebreid worden. Vervoer kan eventueel voor mevrouw via stichting Heen en Weer worden geregeld.

De Hudsonhof
Het multicultureel ouderencentrum De Hudsonhof heeft onlangs nog te maken gehad met een zeer vergelijkbare casus, waarbij een oudere bewoner die gebrekkig Nederlands sprak en vergeetachtig/dementerend was, agressief gedrag vertoonde. Het centrum wordt geheel gerund door vrijwilligers en net als bij buurtkamer Corantijn, stellen zij zich nadrukkelijk niet op als professionals t.o.v. van de bezoekers. Logistiek zou dat dan via het Buurtteam geregeld moeten worden.

Stichting Kerk en Buurt Westerpark
De coördinator van Kerk & Buurt zou een van de vrijwillige klusjesmannen langs sturen om haar deur te maken. Dat is een mooie concrete manier om een eerste contact te

kunnen leggen. Die kan aan haar vragen of ze interesse heeft in een maatje via de stichting. Een knelpunt is het gebrekkige Nederlands, eventueel onprettig gedrag van de vrouw en dat de klusjesman nog geen vertrouwd gezicht is. De vraag is: wie pakt het eerste contact met mevrouw op? Wie is het vertrouwde gezicht voor mevrouw, die voor de rest van de sociale basis het eerste aanspreekpunt is?

Langer Thuis Coach
Als mevrouw in de Langer Thuis Flat zou wonen, zou de Langer Thuis Coach eerst het netwerk in kaart brengen. Wie komen er allemaal al bij mevrouw aan de deur en wie is daarvan een vertrouwd gezicht voor mevrouw? Een buur of een professional? Als die er niet is, kan de coach contact zoeken met een Turkse stichting om i.i.g. in haar eigen taal contact te kunnen leggen. Met die persoon zou de Langer Thuis Coach bij mevrouw langsgaan en vragen of ze haar mag aanmelden bij Buurtteam voor hulp.

Welzijn op Recept
Voor de welzijnscoach van Welzijn op Recept is het een casus die ze op meerdere vlakken kent uit haar praktijk. Ze zou aan de Turkse stichtingen en groepen die ze kent vragen of er iemand voor de taalbarrière mee wil op huisbezoek bij mevrouw. De welzijnscoach kan in West wel in een registratiesysteem zien of mevrouw al bekend is bij Buurtteam. Niet de details, maar wel een contactpersoon bij Buurtteam waarmee ze dan contact kan leggen en die kan ook weer verder met de huisarts of praktijkondersteuner afstemmen dat er een verwijzing voor een traject met de welzijnscoach wordt uitgeschreven. Dan kan de welzijnscoach een activeringstraject beginnen en die blijft dan -als nodig- drie maanden lang in contact met mevrouw, brengt het netwerk in kaart en begeleid mevrouw naar geschikte activiteiten.

Adviseur Sociale Basis en Aanjager Zorgzame Buurten Stadsdeel West
Het doel vanuit Zorgzame Buurten is het stimuleren van wat meer naar elkaar omzien in de buurt. Het lastige daarbij is dat het gemeentelijke meldpunt Zorg & Overlast in de praktijk niets terugkoppelt naar bezorgde buren. Terwijl ze best minimaal zouden kunnen melden dat een melding is opgepakt, zonder verdere informatie te delen. Dat zou gebruikelijk moeten zijn als we zorgzame buurten willen.

Buurtteam
Er is op zich wel een redelijk duidelijke structuur die ingezet kan worden om dit soort Amsterdammers. Het Buurtteam kan de rol van spin in het web -een soort casemanager- voor mevrouw op zich nemen. Zij krijgt dan één contactpersoon van het Buurtteam en deze kan intern via collega's met specifieke inhoudelijke kennis afstemmen wat er voor mevrouw gedaan kan worden. Die kan zelfs een keer op huisbezoek. Het grootste knelpunt voor deze hulp is altijd de wil van de Amsterdammer. Als die geen hulp wil, houdt alles op. Gemiddeld duurt het zo'n 7 jaar vanaf de eerste

signalen totdat er bij iemand de diagnose rondom dementie gesteld wordt. In de praktijk zien we dat er dan vaak eerst incident moet zijn, ernstige signalen , voordat iemand onderzocht kan worden zonder uitdrukkelijke persoonlijke toestemming. En die zelfbeschikking is ook heel waardevol.

Conclusie:
Er is veel aanbod in de sociale basis. Maar als er geen kind of een ander vertrouwd persoonlijk contactpersoon bij iemand in beeld is, loopt deze hulpverlening vaak spaak. De rol van een vertrouwd gezicht is in dit soort gevallen het allerbelangrijkst om al het andere op gang te krijgen. Er is één contactpersoon nodig die al dit aanbod kan coördineren, initiatief neemt tot de eerste stap en ook proactief betrokken blijft. Welzijn op Recept kan een zeer belangrijke rol in deze casussen spelen in de eerste drie maanden. Ook een Buurtteammedewerker zou dit kunnen zijn, samen met een vrijwilliger die bij de Amsterdammer past, als taal en vertrouwen een uitdaging vormen.